POD HORAMI

Zpravodaj obce Poniklá

listopad–prosinec 2018

OBSAH

zprávy z obce

Jednání obecní rady 3
Obecní hlásný 4
Zasedání zastupitelstva 6. prosince 2018 6
Ceník za svoz odpadů od 1. 1. 2019 9
Společenská kronika 10
Obecní knihovna 10
Oznámení obecního úřadu 11
MAS „Přiďte pobejt" 12
Charitní taxi 13

škola a školka

Hodili jsme se do gala! 14
Novinky z Postcrossingu 15
Oslavy 100. výročí založení republiky na ZŠ 16
Z třídní knihy předškoláka 18

život v obci

Český červený kříž 23
Posvícení 2018 24
Obědy z kantýny 26
Čas radosti, veselosti! 27
Pozvánka do divadla 29
Ze života mysliveckého spolku Kákov 30
Zpráva z tisku nebo z Betléma 32

historie

Listy z kronik – Vánoce 34

různé

Modrotisk zapsán na seznam UNESCO 37
Pozor na nákupy přes internet 39
Záchranáři se vzdělávají celoživotně 40
Krajská příloha Libereckého kraje 43

Zpravodaj obce Poniklá **POD HORAMI listopad–prosinec 2018**.
Vydala obec Poniklá. Cena 10 Kč. Tisk: Gentiana Jilemnice
Internetová adresa: www.ponikla.cz
Odpovědná redaktorka a jazyková korektura: Hana Hájková
Uzávěrka dalšího čísla: 28. 2. 2019
Své příspěvky můžete zasílat na mail: **redakce.podhorami@gmail.com**
Za všechny příspěvky děkujeme! Příspěvky mohou být redakcí upravovány a kráceny.
Foto na úvodní straně: *Ponikelský Betlém*

Jednání obecní rady za období listopad–prosinec 2018

Vážení ponikelští sousedé,

ani předvánoční číslo Pod horami nebude ochuzeno o ohlédnutí za tématy, které projednávala Rada obce Poniklá.

I když je před námi jedna z největších akcí za poslední roky, přestavba a modernizace ZŠ Poniklá, nezahálíme a nadále přemýšlíme, jak naši vísku zvelebit. Otevřenou ruku nám aktuálně nabízí výzva Národního programu Životní prostředí, podpora obcí v národních parcích, která nabízí možnost až pětimilionové dotace na infrastrukturní projekty. A protože se jedná o nesoutěžní výzvu, tedy kdo podá a splní podmínky programu, uspěje, neváhali jsme a podali jsme tři projekty neprodleně po zahájení příjmu žádostí. Jedná se o projekt obnovy lávky u Jizery (u vlakového nádraží), vybudování odstavných stání v lokalitě za farou a rekonstrukce místní komunikace kolem garáží až ke hřišti u Jizery.

Každoročně obec čerpá dotaci z rozpočtu Libereckého kraje, z finančních prostředků Ministerstva práce a sociálních věcí na mzdy pečovatelky. V roce 2018 jsme obdrželi 250 000 Kč, které byly následně dodatkem navýšeny o dalších 70 000 Kč. Tyto finanční prostředky nám významně v rozpočtu pomáhají zachovat standard služeb, o dotaci na rok 2019 je již zažádáno.

Rada obce jednala také o plánované rekonstrukci mostu U Mejta, která bude mít za následek neprůjezdnost mostu v období cca 35 týdnů, je zde plánována úplná uzavírka. Akce bude financována Ředitelstvím silnic a dálnic. Souhlas s realizací obec podmiňuje zajištěním provizorního přemostění, nebo lépe objízdné trasy pro rezidenty Přívlaky přes Jilem a dále cestou pod Nístějku, v případě objízdné trasy by musel úsek od Jilmu projít nejprve rekonstrukcí. V případě navazující rekonstrukce silnice I/14 obec navrhla Ředitelství silnic a dálnic změnit umístění autobusových zálivů na Preložce, které by se mohly posunout směrem k lávce přes Jizeru. Podmínkou je souhlas vlastníků pozemků (předběžný souhlas vysloven) a kladná vyjádření příslušných úřadů. Nové umístění by zachovalo parkovací plochy u stávajícího umístění zastávky a zároveň by bylo vhodnější pro zkrácení docházkové vzdálenosti cestujících.

Rada obce odsouhlasila žádost o pronájem malého vleku pro umístění na Roudnici. Malý vlek je v současné době složen v areále Homole a nepředpokládá se, že by byl obcí využíván. Žadatel od obce v minulosti odkoupil již rolbu, za výpůjčku malého vleku nabídl jako protislužbu údržbu

běžeckých tratí v Poniklé zdarma.

Rada obce schválila znění smlouvy o pronájmu objektu čp. 265 (Kantýna) s Janem Jancákem, přičemž byla nalezena dohoda na způsobu provozování i na nutných úpravách baru a kuchyně, které provede částečně obec a částečně nový nájemce tak, aby po novém roce mohl objekt opět začít sloužit veřejnosti v plném rozsahu.

Vážení ponikelští sousedé, Rada obce Poniklá Vám přeje radostné a pohodové prožití vánočních svátků a v novém roce 2019 hlavně zdraví, štěstí, radostnou mysl a mnoho osobních i pracovních úspěchů.

Petra Novotná, místostarostka

Obecní hlásný

Paní místostarostka se ve svém příspěvku tentokráte zabývala zejména budoucími úkoly místní samosprávy, pročež já jen podám stručné hlášení o úkolech splněných:

Propojení ČOV

Díky (pro stavebnictví) příznivému podzimnímu počasí se podařilo dokončit propojení čistírny odpadních vod na Přívlace s čistírnou hlavní. Z původní ČOV na Přívlace se tak nově stává přečerpávací stanice, která odpadní vody tlačí potrubím pod korytem Jizery, a dále ve směru k Poště až do gravitačního řadu poblíž hlavní ČOV. Má to zejména trojí efekt, totiž lepší čištění odpadních vod, zvýšení kapacity pro odkanalisování Přívlaky a možnost nově napojit i nemovitosti podél nové trasy potrubí (za obec zejména bytový dům Pošta). Technicky nejzajímavější úsek byl nakonec vyvrtán speciální vrtnou soupravou skrze skálu pode dnem Jizery. Obavy, že bude stavba kvůli tomuto úseku „dražší, ale zato později“ se naštěstí nenaplnily.

Na poslední chvíli

Ještě před zimou se také podařilo vyměnit krov a položit novou plechovou krytinu nad obecním objektem na zadním dvoře, budoucí toť hlavní základnou naší obecní čety. Přes zimu budou pokračovat práce uvnitř objektu. Dokončena je také úprava plochy před obřadní síní a bytovým domem čp. 204.

Odpady

Na příští rok, jak seznáte ze zápisu zastupitelstva, se o cca 5 % zvyšuje cena za odvoz komunálního odpadu, čímž reagujeme na zvýšení cen ze strany firmy Marius Pedersen. K odpadům snad jen trocha osvěty jako upozornění na občas nejasné detaily našeho systému nakládání s odpady:

1. Do žlutých kontejnerů patří pouze sešlápnuté PET lahve, nikoliv libovolný směsný plast (pro ten jsou určeny výhradně žluté pytle).
2. Každou první sobotu v měsíci je od 9.00 do 10.00 otevřen náš sběrný dvůr na zadním dvoře bývalé přádelny. Ukládat zde lze velkoobjemový odpad za poplatek (nově) 100 Kč. Velkoobjemový odpad je takový, který se pro svůj rozměr nevejde do popelnice. Na drobný odpad si můžete na OÚ dokoupit bílé pytle s logem Marius Pedersen. Na zadním dvoře také zdarma odebíráme kovy, elektrospotřebiče a vybrané druhy nebezpečných odpadů (televizory, pneumatiky od osobních automobilů bez disku, obaly od barev a olejů).
3. Čas od času je ovšem někdo tak mimo, že likviduje odpad natolik svérázným způsobem, až se jeden diví. V takových případech, obávám se, je osvěta marná, neboť těch několik exotů ze sebe nečiní hlupáky omylem, ale záměrně. Stojí-li jim to za to, to vědí asi jen oni sami.

S přáním, aby nám ušlechtilá novoroční předsevzetí vydržela po celý rok

Tomáš Hájek, starosta

2. zasedání zastupitelstva obce Poniklá – 6. prosince 2018

Oficiální zápis je v úplnosti k dohledání na elektronické úřední desce nebo na OÚ. Není-li uvedeno jinak, bylo hlasování jednomyslné.

Přítomni: T. Hájek, P. Novotná, J. Jirouš, P. Plichta, I. Havlová, T. Klikorka, J. Bekr, A. Šedá, M. Gembická, J. Kubín, L. Chlum, J. Urík, J. Čížek, T. Nosek
Omluveni: J. Paulů

V úvodu starosta obce vyzval pana Jaroslava Uríka, aby složil slib zastupitele pronesením formule SLIBUJI a podepsal připravenou listinu. Po těchto slovech starosta přednesl slib:

„Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu obce a jejích občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky."

- **Schválení programu jednání, zapisovatele, ověřovatelů a navrhovatele usnesení**

Návrh usnesení č. 15:
ZO Poniklá schvaluje program 2. zasedání Zastupitelstva obce Poniklá.
Návrh usnesení č. 16:
ZO Poniklá schvaluje navrhovatelem usnesení Jaroslava Uríka, ověřovateli zápisu volí Tomáše Noska a Alenu Šedou, zapisovatelkou Petru Novotnou.

- **Zpráva o činnosti Rady obce Poniklá**

Návrh usnesení č. 17:
ZO Poniklá bere na vědomí činnost Rady obce Poniklá.

- **Rozpočtová změna č. 4/2018**

Návrh usnesení č. 18:
ZO Poniklá schvaluje rozpočtovou změnu č. 4/2018:
navýšení příjmů rozpočtu o 2 672 242,76 Kč,
navýšení výdajů rozpočtu o 2 672 242,76 Kč.

- **Rozpočet obce Poniklá na rok 2019**

Návrh usnesení č. 19:
ZO Poniklá schvaluje vyrovnaný rozpočet obce Poniklá na rok 2019 v paragrafovém znění o celkových příjmech 21 230 000 Kč, celkových výdajích 21 230 000 Kč a třídě 8 financování ve výši 0 Kč.
Hlasování: pro: 13, proti: 0, zdržel se: 1 (J. Čížek)

- **Obecně závazná vyhláška 1/2018 – Ceník za odvoz odpadů (zdražení o cca 5 %)**

V reakci na avizované zdražení vývozu komunálního a tříděného odpadu ze strany firmy Marius Pedersen (komunální odpad 3–4 %, tříděný odpad 5–20 %) navrhuje Rada obce Poniklá adekvátně upravit ceny pro občany o 5 % pro pravidelné svozy a o 5 Kč za jednorázový svoz (pytel velký i malý) od 1. 1. 2019.

Návrh usnesení č. 20:
ZO Poniklá schvaluje obecně závaznou vyhlášku 1/2018 o stanovení systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů na území obce Poniklá v předloženém znění.

- **Schválení kontokorentního úvěru u České spořitelny a. s.**

Návrh usnesení č. 21:
ZO Poniklá po projednání souhlasí s uzavřením smlouvy o kontokorentním úvěru s ČS, a. s. ve výši 1 mil. Kč, na 12 měsíců a bez zajištění a pověřuje starostu obce podpisem příslušné úvěrové smlouvy.

- **Koupě pozemku ppč. 2978/5 v k. ú. Poniklá**

Návrh usnesení č. 22:
ZO Poniklá schvaluje koupi pozemku ppč. 2978/5 v k. ú. Poniklá za 1 Kč.

- **Prodej pozemků stpč. 243 k. ú. Přívlaka**

Návrh usnesení č. 23:
ZO Poniklá schvaluje prodej pozemku stpč. 243 k. ú. Přívlaka za cenu 150 Kč za m^2 Vladimíru Dobiášovi (Poniklá 74).

- **Prodej pozemků ppč. 1064 a části 1789 k. ú. Přívlaka (Jilem)**

Návrh usnesení č. 24:
ZO Poniklá schvaluje prodej jihovýchodní části ppč. 1789 v k. ú. Přívlaka o výměře do cca 180 m^2 panu Ing. Michalu Farníkovi (Vidoulská 759/1, Jinonice, 158 00 Praha 5) za cenu 50 Kč za m^2 za podmínky současného prodeje východní části pozemku ppč. 517/2 v k. ú. Přívlaka o výměře minimálně cca 30 m^2 obci Poniklá (přístup k ppč. 518 k. ú. Přívlaka) za cenu 50 Kč za m^2 a za podmínky současného prodeje pruhu pozemku o šíři minimálně 2,5 m spojujícího zhruba po vrstevnici pozemky ppč. 1790 k. ú. Přívlaka a ppč. 512 k. ú. Přívlaka odděleného z ppč. 517/2 v k. ú. Přívlaka za cenu 50 Kč za m^2. Přesná podoba geometrického plánu určujícího průběh nových hranic a výměr podléhá schválení Radou obce Poniklá. Vypracování geometrického plánu zadá po dohodě s Ing. Farníkem obec Poniklá, přičemž o náklady na jeho pořízení, jakož i na vklad do katastru nemovitostí, se obě smluvní strany podělí rovným dílem.

- **Prodej pozemku ppč. 2770/3 k. ú. Poniklá**

Návrh usnesení č. 25:
ZO Poniklá schvaluje prodej pozemku ppč. 2770/3 k. ú. Poniklá Ředitelství silnic a dálnic ČR, státní příspěvkové organizaci, za cenu 28 900 Kč.

- **Volba členů finančního a kontrolního výboru**

Návrh usnesení č. 26:
ZO Poniklá volí pro volební období 2018–2022 členy finančního výboru Zdeňku Petruškovou a Ivu Plichtovou.
Návrh usnesení č. 27:
ZO Poniklá volí pro volební období 2018–2022 členy kontrolního výboru Jaroslava Uríka a Josefa Bekra.

- **Diskuse**

J. Bekr: Výstavbou ostrůvku a namalováním vodorovného dopravního značení se nyní prakticky znemožnilo odbočení ke garážím. **T. Hájek:** Budeme připomínkovat ŘSD. **J. Čížek:** Problém bude nyní s vytočením plynařů i zásobování. **T. Hájek:** Je to něco za něco. Chtěli jsme přechod v tomto místě, aby se školka dostala na hřiště, přechází se zde ke garážím, na Přívlaku. Ostrůvek zklidní dopravu v nejvíce frekventované části podél hlavní silnice. **T. Klikorka:** Zásobování se vytočí a v zimě se stejně do kopce rozjíždí z pomalé rychlosti, aby nedostalo smyk. Ano, osobní automobily tam najetím do protisměru nabíraly rychlost. **J. Jirouš:** Jediné, co můžeme udělat je, že se bude solit, sypat, bude to prioritní komunikace a bude to na údržbě, aby cesta byla sjízdná.

J. Čížek: Chci se zeptat, zda jsme se jako obec připojili k protestům měst a obcí o plánovaných kontrolách v působnosti Ministerstva financí. **T. Hájek:** Nepřipojili jsme se.

J. Čížek: Ohledně rekonstrukce mostu Na Mejtě, požádá obec o podporu záchranáře nebo hasiče? **T. Hájek:** Složky IZS se k podobným rekonstrukcím vyjadřují, protože jsou součástí řízení.

J. Čížek: Dávám návrh, aby se udělala studie na přebudování koupelen v DPS – z vany na sprchové kouty. **T. Hájek:** Není potřeba dělat studii, je dohoda s paní pečovatelkou, že když bude mít někdo problém s vanou, proběhne výměna za sprchu ihned.

J. Urík: V Kantýně máme asi 14 dní novou oponu, bohužel tuto novou oponu nám během poslední akce propíchali špendlíky kvůli upevnění fotek. Já bych byl za to, aby v případě podobných pronájmů bylo smluvně ošetřeno, že se nesmí ničit zařízení. Opona je viditelně poškozená. **T. Hájek:** Souhlasíme, v nájemní smlouvě pro budoucího nájemce je obecná formulace odpovědnosti za vybavení. Budoucího nájemce tedy upozorníme, aby na to po převzetí objektu při akcích dbal.

Ceník za svoz odpadů platný od 1. 1. 2019

Typizované nádoby			
velikost nádoby	**četnost odvozů**	**Poplatek v Kč Pronajatá nádoba**	**Poplatek v Kč Nádoba vlastní**
60 l	52 svozů/1 × týdně	2378	2213
60 l	26 svozů/1 × 14 dní	1639	1474
60 l	39 svozů	2009	1845
80 l	52 svozů/1 × týdně	2666	2502
80 l	26 svozů/1 × 14 dní	1758	1593
80 l	39 svozů	2211	2049
110 l, 120 l	**52 svozů/1 × týdně**	**3109**	**2933**
110 l, 120 l	**26 svozů/1 × 14 dní**	**2058**	**1882**
110 l, 120 l	**39 svozů**	**2583**	**2408**
240 l	52 svozů/1 × týdně	6027	5718
240 l	26 svozů/1 × 14 dní	3972	3662
240 l	39 svozů	5000	4691
340 l	52 svozů/1 × týdně	8540	8073
340 l	26 svozů/1 × 14 dní	5672	5207
340 l	39 svozů	7105	6641
660 l	52 svozů/1 × týdně	15885	14737
660 l	26 svozů/1 × 14 dní	10727	9577
660 l	39 svozů	13306	12157
770 l	52 svozů/1 × týdně	18333	17133
770 l	26 svozů/1 × 14 dní	12025	10823
770 l	39 svozů	15180	13979
1100 l	52 svozů/1 × týdně	24100	22262
1100 l	26 svozů/1 × 14 dní	17028	15190
1100 l	39 svozů	20563	18726

Pytlový svoz		
nemovitost	**Poplatek**	**Poplatek za další 1 ks**
sloužící k trvalému bydlení	**480 Kč za 6 ks pytlů o objemu 110 l** nebo **540 Kč za 12 ks pytlů o objemu 60 l**	**80 Kč/110 litrů 45 Kč/60 litrů**
nesloužící k trvalému bydlení	**480 Kč za 6 ks pytlů o objemu 110 l** nebo **540 Kč za 12 ks pytlů o objemu 60 l**	**80 Kč/110 litrů 45 Kč/60 litrů**

Velkoobjemový odpad	
Poplatek za uložení (libovolné množství v 1 den)	100 Kč

Společenská kronika

Jubilea listopad–prosinec 2018

75 let
Eva Krausová
Antonín Zelenka

70 let
Josef Zemánek
Mirek Stránský
Jana Sojková
Josef Šafránek

Úmrtí
Josef Holubec

Obecní knihovna

Předvánoční novinky

Milí čtenáři, zvelebování naší obecní knihovny i nadále pokračuje. V dětském oddělení na Vás čeká nová pohádková výzdoba. S obrázky přibylo i několik nových regálů, které dopomohou k větší přehlednosti knih stávajících i nových. Spousta úprav a dodělávek je stále ještě před námi. Na prosinec jsme pro Vás nakoupili spoustu knižních novinek, tak tedy neotálejte s návštěvou a buďte první, kteří si nové knihy zapůjčí. Nenechte se strhnout předvánoční mánií, shonem, uklízením a spoustou práce, kterou si leckdy sami vymýšlíme. Nezapomínejte na klidné chvíle s dobrou knihou a šálkem kávy nebo čaje, které si

teď budete moci osladit i vánočním cukrovím. Doufám, že se uvidím s našimi ponikelskými čtenáři, abych jim mohla popřát klidné svátky a šťastný nový rok.

Ráda bych popřála i všem čtenářům našeho obecního časopisu Pod horami klidný čas předvánoční, příjemné chvíle strávené s rodinou o svátcích vánočních a všem zdraví, radost a lásku do nového roku 2019.

Vaše knihovnice Ludmila Višňáková

Oznámení Obecního úřadu

Připomínáme, že poplatek za likvidaci domovního odpadu za rok 2018 byl splatný 30. 11. 2018. Kdo ještě poplatek neuhradil, má možnost tak učinit do 31. 12. 2018 bez sankcí buď v hotovosti na obecním úřadě nebo převodem na účet obce č. ú. 1263092319/0800 s uvedením VS ve tvaru 2RRMMDDxxx (2-odpady, RRMMDD-datum narození, xxx-čp. v Poniklé ve tvaru 001 až 507). Připomínáme, že poplatek oproti roku 2017 se zvýšil a aktuální ceník je uveden na stránkách obce www.ponikla.cz

Složenky na platbu za odpad se neposílají, každý poplatník si to musí hlídat sám.

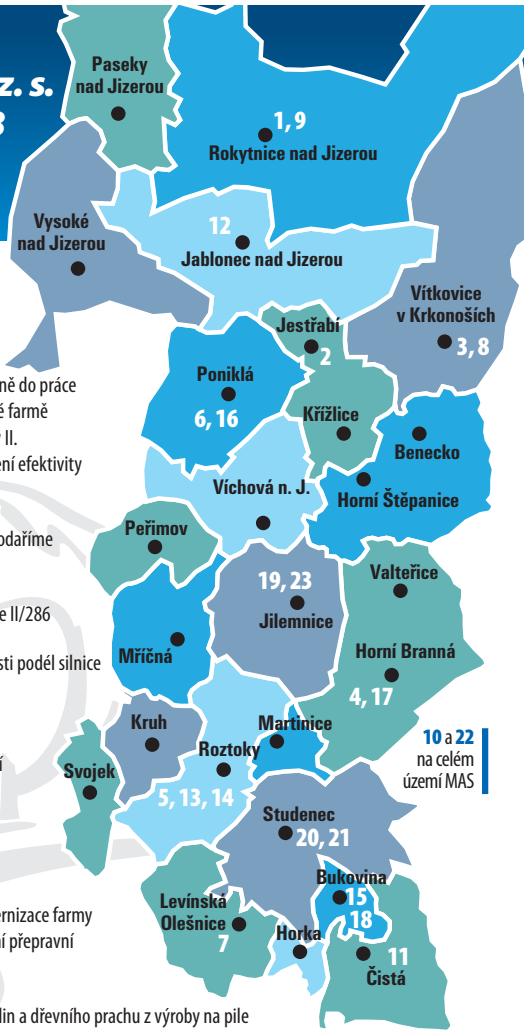
Prosíme, neplatit poplatek za odpady dopředu na rok 2019 a vyčkat na aktuální ceník pro rok 2019.

Dále prosíme plátce za vodu, aby neměnili VS uvedený na složence – není to rodné číslo!

MAS „Přiďte pobejt!“ z. s. podpořila v roce 2018 řadu rozvojových projektů

Díky finanční podpoře byly v roce 2018 realizovány či zahájeny projekty měst, obcí, podnikatelů i neziskových organizací.

1 Dům dětí a mládeže Pod Střechou, Rokytnice nad Jizerou, příspěvková organizace, Bezstarostně do práce
2 Zbyněk Malinský, Zlepšení podmínek na rodinné farmě
3 FARMAHUCUL, s. r. o., Kompletace koňské farmy II.
4 Jiří Harcuba, Rozšíření projekční činnosti a zvýšení efektivity výroby dřevostaveb
5 David Mečíř, Modernizace truhlářské dílny
6 Krakonošův ranč – hospodářské družstvo, Hospodaříme v Krkonoších
7 Luboš Čeřovský, Modernizace strojového parku
8 Obec Vítkovice, Zvýšení bezpečnosti podél silnice II/286 ve Vítkovicích v Krkonoších
9 Město Rokytnice nad Jizerou, Zvýšení bezpečnosti podél silnice 2/294 v Rokytnici nad Jizerou
10 MAS "Přiďte pobejt!" z. s., MAP Jilemnicko
11 EDDA. z.ú., Dětský klub EDDA Čistá
12 Stehlík Ladislav, Nákup svahového nosiče nářadí a obraceče píce za traktor
13 Zemědělské obchodní družstvo Roztoky-Kruh, Modernizace vybavení
14 Josef Kotyk, ml., Nákup chladírenského vozu
15 Vilém Hák, Pořízení strojů do truhlářské dílny
16 Krakonošův ranč – hospodářské družstvo, Modernizace farmy
17 Jiří Harcuba, Inovace projekční činnosti a zvýšení přepravní kapacity při výrobě dřevostaveb
18 Oldřich Šubrt, Modernizace farmy
19 Jiří Novotný, Efektivní využití suchých pilin, hoblin a dřevního prachu z výroby na pile
20 Jaroslav Tomáš, Investice do zemědělského podniku
21 Marek Šulc, Zefektivnění truhlářské výroby
22 Pomocné ruce, z. s., Lepší šance pro trh práce
23 Město Jilemnice, Dostupnost a rozvoj sociálních služeb v Jilemnici

www.maspridtepobejt.cz

Sama MAS „Přiďte pobejt!“ z. s. je realizátorem projektů MAP Jilemnicko (zapojeno celé území MAS) s cílem rozvoje vzdělávání a poskytovatelem administrativní podpory pro MŠ, ZŠ, ZUŠ a DDM, které čerpají dotace prostřednictvím projektů v režimu zjednodušeného vykazování.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Charitní TAXI

POTŘEBUJETE ODVÉST K LÉKAŘI, NA NÁKUP ČI NA ÚŘAD?

Patříte do naší cílové skupiny obyvatel?
(senioři, matky s dětmi, osoby se zdravotním postižením apod.)

VYUŽIJTE SLUŽEB CHARITNÍHO TAXI S DOTOVANOU CENOU JÍZDNÉHO

Doprava bude poskytována po Jilemnici a z vaší obce do Jilemnice.

Aktuální cena jízdného:
po městě Jilemnice 20 Kč
+ 10 Kč každé 3 km navíc

PŘEPRAVU JE NUTNÉ OBJEDNAT DEN PŘEDEM NA TELEFONNÍM ČÍSLE 731 608 525
PROVOZNÍ DOBA JE OD PONDĚLÍ DO PÁTKU 7:00–14:00

destinace: nemocnice a poliklinika, městský úřad, lékaři na území města, nákup. střediska Norma a Tesco, hřbitov, SD Jilm, vlakové a autobusové nádraží, Městská knihovna atd.

Charita Česká republika

POSKYTOVATEL SLUŽBY
Oblastní charita Jilemnice
Roztocká 500, 514 01 Jilemnice

MĚSTO JILEMNICE

ČSOB POMÁHÁ REGIONŮM

Zprávy ze školy

Hodili jsme se do gala!

Přijít elegantně či stylově oblečen do výuky byla výzva pro žáky i učitele na naší škole. Aktivně jsme se tak zapojili do projektu mezinárodní organizace Schools United Hrdá škola, která vyhlásila 22. listopad celorepublikově za den Suit up aneb Hoď se do gala! S tím souvisí i gentlemanské chování a vystu-

pování. Mladí pánové v bílých košilích a kravatách již od rána doprovázeli malé i větší slečny do třídy, pomáhali jim s taškami a chovali se k nim mile. Žáci se zamýšleli nad tématem dress code k různým příležitostem. Ti nejmladší se také naučili základům mazurky. Vše vyvrcholilo slavnostní promenádou, kde jste za zvuku hudby mohli spatřit slušivé modely ponikelských dětí.

Alena Stránská

Novinky z Postcrossingu

V minulém čísle jsme vám představili mezinárodní projekt Postcrossing. Pilně pokračujeme v odesílání pohledů obce Poniklá do různých částí světa. Tentokrát žáci 2. stupně psali německy Sylvii do Německa a zrodila se z toho oboustranná konverzace. Sylvia nám poslala extra pohled, na kterém nám přiblížila město Köln. Píše, že toto město bylo za války hodně zničeno, ale přesto tu žijí dobrosrdeční lidé. Sylvii nadchnul Rautis a chce si objednat vánoční ozdoby. Další pohledy psané anglicky putovaly do Běloruska, do hlavního města Minsk, do Nizozemí a také do USA do hlavního města Texasu – Austinu. Po dlouhých 35 dnech dorazil i pohled na Ural.

Máme radost z každého pohledu, který nám přijde. Potěšil nás pohled již ze zmíněného Německa, z Ruska z pohádkového Novgorodu, dále z Běloruska, kde mimochodem stále ještě platí trest smrti. Nejvíce byly děti nadšené z balíčku s drobnými dárky od Wendy z Nizozemí z města Eindhoven. Na oplátku jí napsaly dopis a Emča Hájková nakreslila úžasné lišky, které Wendy miluje. Velkým překvapením byl pro nás krásný pohled z Austrálie z města Orange, vzdáleného 15 811 km od Poniklé. Dozvěděli jsme se o zvláštním druhu ještěrek s krčním límcem, které tu žijí, a jsou přísně chráněné. Zatím poslední pohled, který skončil v naší schránce, je od Li z Číny. Seznámila nás s animovaným seriálem o malé lišce, který je populární mezi čínskými dětmi.

Alena Stránská

Čertovský den v režii 9. třídy

Oslavy 100. výročí založení republiky na ZŠ Poniklá

V neděli 28. října 2018 uteklo rovných 100 let od založení Československa. Nechtěli jsme tahat děti do školy i o víkendu, a tak jsme se v ZŠ Poniklá rozhodli oslavit toto výročí již v pátek 26. října. A jelikož se „stovka" neslaví každý den, chtěli jsme to celé pojmout nejen poučně, ale i zábavně.

Oblečeni do národních barev jsme se vrhli do první poloviny dne, která byla věnována poznávací hře. Žáci chodili ve skupinkách po stanovištích, kde na ně čekaly úkoly záludné i záludnější. Poznávali prezidenty, skládali rozstříhané státní symboly, vzpomínali na text hymny (i té slovenské), seznamovali se s významnými osobnostmi, vynálezci a umělci a museli splnit i mnohé další.

Druhá polovina dne se nesla v tvůrčím duchu. Žáci dostali za úkol vypracovat projekt o předem daném období českých novodobých dějin a pustili se do toho se skutečnou vervou. Výsledkem bylo 10 velkých plakátů, na kterých jste se mohli dočíst o důležitých mezníčích v letech 1914–2018. A že byly všechny práce vážně vydařené! Příjemným bonbonkem na závěr bylo konstatování mnohých dětí, že se jim do toho ze začátku sice moc nechtělo, ale nakonec překvapily samy sebe a opravdu se při práci bavily.

Přejeme té naší krásné zemičce do dalších sta let mnoho štěstí, zdraví, hodných lidí a pilných žáků.

za ZŠ Poniklá Lucie Kubátová

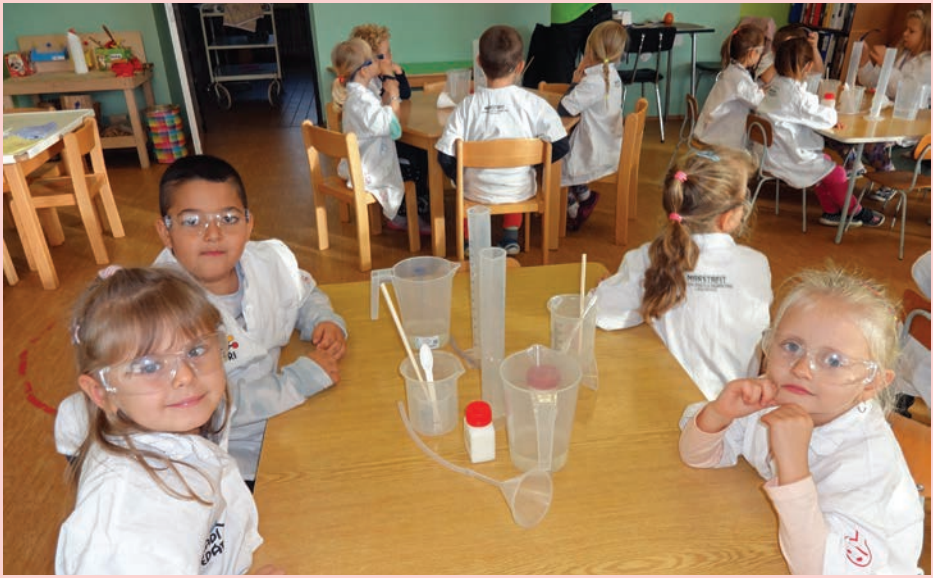
Z třídní knihy předškoláka

Další měsíce za námi, Vánoce před námi. Všichni se již těšíme, ale nejvíce jistě naše malé děti, pro které je tento čas znamením kouzel a zázraků. Než ale rozbalíme první dárek, připomeňme si, co se za měsíc listopad a prosinec událo v naší školce.

V listopadu započal dětem ve školce sportovní kroužek s názvem sportovní školička. Každý týden se přihlášené děti scházely v prostoru druhé třídy a pod vedením zkušených lektorů si zkoušely různé sportovní aktivity. Tento kroužek není specializován pouze na jeden sport, jde v něm hlavně o celkový pohybový rozvoj dětí. Při jednotlivých lekcích děti zdolávají různé překážky, cvičí a manipulují s cvičebními pomůckami a samozřejmě si také hrají. Kroužek čítá sedm lekcí, přičemž poslední lekce proběhla v úterý 11. 12. ve sportovní hale ZŠ Poniklá společně s rodiči.

Dne 30. 11. se děti zúčastnily vzdělávací akce „Vědecké laborky“. Program do školky přivezl pan Martin Marschall z Libochovic a děti se pod jeho vedením na dopoledne proměnily na malé vědátory. Pan Marschall na stoly připravil všechny potřebné pomůcky a poučil děti o bezpečnosti při práci i o tom, jak se jednotlivé pomůcky jmenují a jak se s nimi zachází. Děti se oblékly do bílých plášťů, nasadily si ochranné brýle a začaly pracovat. Ve dvojicích či trojicích si nejprve zkoušely nalévat, přelévat a míchat vodu s cukrem. V odměrném

válci si vytvořily sloupec barevných hladin vody s různou hustotou. Pak přišel na řadu „matlací experiment“, při kterém si děti mícháním různých netoxických a zdraví nezávadných chemikálií v přesném poměru a postupu udělaly barevný sliz pro své pokusy domů.

Děti se během tohoto programu velice zábavným způsobem seznámily s tajemstvím vědy a přiblížily si procesy kolem nás z běžného života. Z programu odcházely nadšené a spokojené ze svého slizkého výtvoru.

20. 11. za dětmi dorazila paní Kelemenová z Divadla Na cestě Liberec a sehrála dětem pohádku O perníkové chaloupce. Paní Kelemenová už je u nás ve školce „stará známá“, její pohádky mají děti v oblibě. I tato pohádka, kterou děti tak věrně znají, byla krásně provedená, loutky byly nádherné a i příběh samotný čítal nejedno překvapení, které z klasické verze neznáme. Děkujeme a těšíme se na další návštěvu.

A začala zima. Venku je mrazivo, děti už musí přihodit zase nějakou

tu vrstvu oblečení navíc. Studené počasí dětem připomíná pomalu se blížící svátky a tolik očekávané Vánoce. Ještě si ale pár týdnů počkají. 29. 11. jsme se do jednoho takového mrazivého rána probudili a paní učitelky se se Zvídálky po svačině procházkou vydaly do Muzea krkonošských řemesel manželů Pičmanových. Kulíšci to vymysleli, a aby nemuseli šlapat ten dlouhý kopec nahoru do Poniklé, objednali si odvoz hasičským autem u pana Klikorky. Za jeho ochotu mockrát děkujeme. Když jsme se všichni sešli u muzea, přivítala nás paní Pičmanová s úsměvem a dobrou náladou. Nejdřív nám ve spodním patře stodoly pověděla něco málo o slavení Vánoc v dřívějších dobách a ukázala nám krásný starý betlém. V dalších částech výstavy si děti prohlédly např. staré perle, hračky, které děti dříve dostávaly od Ježíška, a nádherné kočárky, ve kterých se vozily naše babičky a prababičky. Nakonec nás vzala do světničky, kde děti dostaly sladký a voňavý perníček. Za prohlídku moc děkujeme.

V pátek 30. 11. 2018 ve školce Zvídálky navštívila slečna Veronika Licková, studentka SPŠ, SOŠ a SOU v Hradci Králové oboru Průmyslová ekologie. Nejdříve se s dětmi v ranním kruhu pozdravili a vzájemně představili. Veronika dětem ukázala obrázky, děti měly zvíře popsat a hádat, jak se jmenuje. Nikdo z dětí rysa nepoznal, zkoušely gepard, puma, levhart. Děti se seznámily se základními informacemi ze života Rysa ostrovida. Pak si ve dvojicích složily puzzle formátu A4 a u stolů ve třídě si vybarvily omalovánku rysa. Děti se na závěr s Veronikou a obrázky vyfotily, za spolupráci dostaly sušenku a předaly jí na památku

vánočního kapříka. Setkání bylo milé a přínosné, věříme, že při návštěvě ZOO děti rysa bezpečně poznají.

Je to tady. Prosinec, měsíc kouzel a zázraků. Do prvního prosincového dne jsme se probudili se sněhovou nadílkou, která ke smutku dětí a radosti rodičů hned další týden roztála. Ale naše sváteční nálada zůstává. Hned v pondělí 3. 12. proběhlo ve školce vánoční focení dětí. Děkujeme fotografům Pavle a Petrovi Mendřickým za jejich čas a práci.

Večer doma děti pověsily do okna ponožku či punčochu, aby mohly druhý den 4. 12. s úžasem vyprávět, co všechno jim Barborka v noci nadělila. I ve školce na děti čekala na oknech v šatnách nadílka, a nebýt všímavých Zvídálků, možná by Kulíšci odešli domů bez ní.

Ještě ten den za námi přijelo divadlo z agentury Pernštejni s pohádkou „Jak čerti Kopyto a Jelito vařili vtipnou kaši“. Krásnou a milou pohádkou s nádhernými ručně vyřezávanými loutkami jsme se naladili na další den,

kdy se otevíraly brány pekelné a nebeské a mezi dětmi chodila Mikulášská družina. Díkybohu nikdo nikoho nikam neodnesl a tak jsme to s dětmi mohli 6. 12. oslavit při čertovsko-andělském rojení. Tento den přicházely děti do školky v maskách. Místo dětí jsme tu najednou měli přehlídku malých andílků, čertíků i Mikulášů. Děti si hrály při vánočních koledách a chvílemi to ve třídách opravdu vypadalo jako v pekle. Když si děti pohrály a zasoutěžily, šly se nasvačit, aniž by tušily, co se na ně chystá. Při svačině nás vyrušil tajemný zvoneček, který ohlásil vzácnou návštěvu. Děti se zprvu trochu bály, když ale zjistily, že jim Mikuláš za dveřmi nechal nadílku v podobě balíčků s perníky a sladká pomela, vystřídala strach v jejich očích radost a údiv. Balíčky si děti rozebraly a nesmělo chybět ani společné foto. Masky dětí byly letos opravdu vydařené, za což rodičům právem patří obdiv a poděkování.

Dovolte mi, abych touto cestou také poděkovala všem, kteří naší školce v roce 2018 jakkoli přispěli, například drobností či dobrotami pro děti, výtvarným materiálem, hračkami, nebo opravami rozbitých hraček a pomůcek. Jmenovitě děkujeme: **Evě Deváté, manželům Zelinkovým, Soně Řehořkové,**

manželům Harcubovým, paní Černé, manželům Sitenským, paní Zejdové, Soně Václavíkové, Aleně Skalské, manželům Paulů, manželům Křapkovým, Soně Fišerové, manželům Hájkovým, panu Svatému, manželům Kulhavým, panu Kubínovi, paní Novákové, rodině Kučerových, Ludmile Scholzové, Petru Skalskému, panu Chládkovi a paní Machačkové.

JEŠTĚ JEDNOU VELKÉ DĚKUJEME!

Rok 2018 se pomalu blíží ke konci. Pevně doufáme, že jste byli všichni po celý rok spokojení, šťastní a hlavně zdraví. Přejeme všem jen ty nejkrásnější Vánoce, pohodové svátky a šťastný a úspěšný vstup do nového roku 2019.

Za kolektiv MŠ napsala
Barbora Kavánová

Český červený kříž

Rádi bychom touto cestou poděkovali těm, kteří darují tu nejcennější tekutinu na světě, která je v medicíně stále ještě nezastupitelná – KREV. Dělají to z vlastního přesvědčení, pro kohokoliv z nás a hlavně bez nároku na finanční odměnu.

V roce 2018 dosáhl neuvěřitelných 160 odběrů pan Petr PATŘIČNÝ z č. p. 189.

V roce 2018 se rozhodli Miloslava GEBICKÁ, Poniklá 187, Jan ŘEHOŘEK, Poniklá 72 a Vojtěch KOUCKÝ, Poniklá 213, darovat krev a tím pomoci všem, kteří ji potřebují pro záchranu svého života. Pevně věříme, že půjdou ve šlépějích

mnoha dalších ponikelských dárců, držitelů plaket za opakované odběry.

Je skoro neuvěřitelné, že jeden odběr krve může zachránit až 4 lidské životy.

Další slova díků patří všem, kteří se zapojili do sbírky pro charitu. Jako každoročně se velké množství darovaných věcí dostalo nebo dostane k lidem, kteří se pro svůj věk, zdravotní postižení, nemoc, osamocení či životní krizi neobejdou bez této pomoci.

Výbor ČČK Poniklá

Posvícení 2018

Posvícení si pamatuji tak, že nám babička vždycky přišla říct, že máme přijít na koláče, protože je Posvícení. Určitě by byla pyšná na to, že si Posvícení připomínáme a u koláčů se navštěvujeme.

Tentokráte jsme se sešli 22. 9., jako každý rok, u stodoly manželů Pičmanových. I když svítilo sluníčko, bylo poměrně chladno. S tím se každý vypořádal po svém – k dispozici byly teplé klobásy, svařené víno, rum, hudba a otevřené muzeum.

Nejúžasnější koláč 2018

Letošní soutěž o nejúžasnější koláč přinesla nové zajímavosti, ale potvrdila i známou pravdu. Koláče byly připraveny hospodyňkami, hospodáři i jejich vnoučaty! Všech 11 chutných upečených dobrot bylo opět poctivě hodnoceno příchozími hosty. Nejprve body za lahodění hladovému oku, poté hodnocení šmaku za pomoci mlsných jazýčků. Rozdíly byly opravdu veliké – nejvíce bodů za vzhled získal koláč číslo 4, a to 84, nejméně koláč číslo 5 – 6 bodů.

I chuťové pohárky zaznamenaly rozdíly od 46 do 8 bodů. Musím znovu poznamenat, že tato disciplína (ochutnávání koláčů) je poměrně náročná, ale zatím nás ještě nenapadlo, jak jinak objektivně ocenit dobrotu, která má nejen dobře vypadat, ale také skvěle chutnat.

Nejvíce bodů (128) si za svoje úžasné umělecké dílo odnesla naše známá účastnice tohoto klání, mladá maminka Veronika Petrušková. Druhé místo patří Alici Bekrové, také velmi úspěšné „pekně“ této soutěže. Máme tedy léty ověřeno, kam se máme obrátit v případě potřeby upečení koláče či kam bychom neměli odkládat návštěvu.

Třetí místo patří překvapivě asi nejmladší účastnici Klárce Grimmové – moc

gratulujeme a budeme se těšit v příštím roce na novou kreativní dobrotu.

Nejméně bodů (18) získal koláč s číslem 5 – ani vzhled, ani chuť hodnotitele tedy nenadchla. No nic, musím se asi ještě hodně snažit, aby to bylo trochu k jídlu.

Čas mezi hodnocením a ochutnáváním nám vyplnilo hned několik různých akcí: děti z mateřské školky svými tanečky, ponikelští muzikanti známými písničkami, Krakonoš svými historkami a majitelka muzea přívětivou prohlídkou muzea.

Abychom nebyli tak úplně moc přejedení sladkostmi, docpali jsme se specialitami z brambor. Takový bramborový tatarák je od hovězího k nerozeznání. Bramborový štrůdl s bramborovými řízečky zmizely jako pára nad hrncem. Pro milovníky polévek byl připraven „žid“ s bílou polévkou. A pro příznivce velmi zdravého způsobu stravování (pokud tedy přežil hodnocení koláčů) tu byly voňavé brambory s pšenicí.

A rum taky nebyl špatný.

Opět to bylo úžasné odpoledne.

Děkujeme všem, kteří přišli, kteří zpívali a kteří pekli, kteří jedli a kteří tancovali a zpívali.

Těšíme se opět v září 2019.

Zkrášlovací spolek s manželi Pičmanovými

3. místo pro nejmladší účastnici

Recepty:

Bramborové řízky
Oškrabané brambory nakrájíme na plátky o síle řízků. Osolíme a obalíme v trojobalu. Smažíme. Podáváme jako chuťovku.

Bramborový tatarák
Jemně nastrouhané brambory ochutíme červenou paprikou, kečupem, solí, pepřem, česnekem, hořčicí, chilli, sójovou omáčkou, spojíme olejem. Vše smícháme dohromady, necháme uležet a poté mažeme na topinky.

Brambory s pšenicí
1 kg brambor, 1 cibule, 2 mrkve, 1 palice česneku, 100 g slaniny, 1 hrnek pšenice (před uvařením), bylinky a petrželka

Obědy z Kantýny

Drazí spoluobčané,

od pondělí **7. ledna 2019** zahájíme pravidelný provoz jídelny a restaurace v Kantýně. Polední menu se bude servírovat přímo v Kantýně, kde k němu nabídneme i pití, nebo Vám jej dovezeme v ešusech až domů. Systém objednávání obědů bude podobný jako za pana Mádleho. Již první týden v lednu bude na viditelném místě v Kantýně umístěn jídelní lístek a sešit, kam si objednávku vždy nejpozději den předem zapíšete, hlásit se je možné i telefonicky. Jídelní lístek Vám můžeme zaslat i e-mailem, se zájemci o rozvoz obědů se domluvíme jednotlivě na podrobnostech.

Samozřejmě se budeme snažit uspokojit v omezené míře také náhodné strávníky.

Obědy se budou vydávat od 7. 1. 2019 každý všední den od 11.00 do 13.00, restaurace bude v provozu také každý pátek od 16.00 do 24.00 hodin.

Těšit se bude Jan a Drahuška Jancákovi

Tel.: 732 178 910
E-mail: kdponikla@seznam.cz

Čas radosti, veselosti!

Pro rozsvícení vánočního stromečku na Tuláčkově návsi a pro radosti s tím spojené jsme tentokráte zvolili deštivou druhou adventní neděli. Chvílemi lilo jako z konve, ale na ty nejdůležitější venkovní děje se nám, naštěstí, vyčasilo. Leccos bylo v roce letošním jiné. Tak předně jsme se omezením kulturního programu cíleně snažili nabídnout našim návštěvníkům i trochu více času na procházku vánočním jarmarkem (a že bylo opět z čeho vybírat!) a potkávání se sousedy, na což v minulých ročnících skoro nebyl čas.

Hlavní tíže kulturního obveselení ležela na bedrech školních umělců. Děti si připravily hodinové vánoční pásmo složené z recitace, zpěvů i hry na různé hudební nástroje. Většinovým námětem byly pochopitelně vánoční tradice, došlo ale i na operku „O Sněhurce a sedmi

Již je zima, mráz

Již je zima, mráz,
slyšeli jsme hlas,
ptáci líbezně zpívají,
pastýři v noci troubějí,
co to nového neslýchaného?
Narodil se nám Ježíš Bůh a Pán.
Matěj i s basou,
jde za svou chasou,
Pavel, Petr, Antoníček,
Josef, Vojtěch i František,
všichni se sešli,
u jeslí klekli
a tu svou hráli
malému králi:
řim řim řim, tra-la, tra-la,
tul lu tul lu, tal la, tal la,
hopsa hejsa sa, zpívala chasa.

v roce 1955 zpíval Vilém Šír

trpaslících“. Hlediště, které bylo rodiči a prarodiči obsazeno doslova do posledního místečka, ocenilo dílem třeba ještě trochu nesmělé, mnohdy však již vpravdě hodnotné výkony všestranně šikovných dítek.

Hlavní změnu letos představoval pokus o vánoční živý Betlém zkřížený s adventním kalendářem. Tím kalendářem byla totiž celá škola, jeho jednotlivými okénky pak všechny školní třídy. Diváci stáli venku před školou a sledovali, která třída se v odvíjeném vánočním příběhu rozsvítí. Postupně tak na scénu takto vstupovali andělé (stylově ve sborovně), svatá rodina (stylově v ředitelně), pasáčci a darovníčci (celá dvě spodní patra, cca 50 figur) i Herodes a tři králové v patře nejvyšším. Komplikovaný systém ovládání celého toho spektáklu nám sice nejednou trochu vykolejil (mluviči, herci, ovladači vnitřního a ovladači vnějšího osvětlení se navzájem neviděli a neslyšeli – a dorozumívali se jen smluvenými signály školního zvonku), nakonec jsme ale vánoční příběh dohráli i se závěrečným poučením!

Po rozsvícení Vánočního stromku si pak mohli návštěvníci buď vychutnat trochu klidu v kostele za zvuků na varhany hraných koled, nebo zůstali na návsi a pomohli dojíst sejkory, dopít svařák a třeba si i v předstihu popřát klidné svátky a úspěšný příští rok.

Tomáš Hájek, rychtář Kabinetu kerkonošské slovesnosti

Pastuškové, vstávejte!

Pastuškové, vstávejte,
v Betlémě se svítí,
narodil se Ježíšek,
radost budem míti.
Na koledu půjdeme,
pěkně zpívat budeme
jakou budou chtíti,
jakou budou chtíti.

Vy, pane hospodáři,
pojďte také s námi,
nemáte-li co vzíti,
vemte otep slámy,
hospodyně podušku
do jesliček Ježíšku,
pojďte oba s námi,
pojďte oba s námi.

Strnad letí k stodole,
k Betlemu se kouká,
v zobáčku má dva klasy,
že mu je vyloupá,
slavíček malý ptáček
roztahuje zobáček,
že mi něco poví,
že budu mít hody.

Na štědrej den sem koukal,
jak z komína kouří,
štěstí sem nim vinčoval,
ať se nim to daří,
voni mně uslyšali,
pár koláčů mě dali,
voknem ven podali,
ještě děkovali.

v roce 1955 zazpívala Hermína Kubátová z Hořejšího Vrchlabí
(zdroj: Lidové písně Krkonoš)

Pozvánka do divadla

Blíží se čas pohodových vánočních svátků a náš ochotnický spolek pro Vás jako každoročně v této době připravil divadelní představení.

Tentokrát to je repríza lehce komediální detektivky „OSM ŽEN“ od francouzského dramatika Roberta Thomase. Premiéru jsme měli koncem října a podle ohlasu diváků se hra moc líbila.

Zveme Vás všechny Ponikeláky i přespolní na skvělý kulturní zážitek s osmi ženami, které to jaksepatří roztočí. Nová opona se otevře 29. 12. v 19 hod. v Kantýně. Bar bude otevřen hodinu před začátkem a o přestávce.

Moc se na Vás těší Osm žen a jeden muž.

Pavlína A. Holubcová

Ze života mysliveckého spolku Kákov

Milí čtenáři,

byl jsem požádán tvůrci ponikelského zpravodaje, abych opět napsal několik vět o našem mysliveckém spolku. Určitě nebude na škodu, když si zopakujeme několik základních informací. Náš myslivecký spolek Kákov sdružuje myslivce z Jestřabí, Poniklé a Víchové nad Jizerou. V současné době máme třicet řádných členů, několik čestných členů a několik zasloužilých vyhaněčů. Výměra honitby je 2 126 ha. Dalo by se říci, že členská základna je v podstatě k dané honitbě odpovídající. Avšak velmi mě trápí, že se nám nedaří přilákat mladé uchazeče o první lovecký lístek. Zřejmě je odrazuje finanční i časová náročnost tohoto zájmového koníčka. Obecně totiž každý nový uchazeč o lovecký lístek musí nejprve zvládnout myslivecký kurz, zakončený zkouškou z myslivosti, absolvovat několik cvičných střeleb a pak zpravidla bývá veden rok nebo dva jako adept mysliveckého spolku či sdružení. Po uplynutí této zkušební doby členská základna rozhodne o jeho přijetí.

I přesto, že rozloha naší honitby patří spíše k těm větším, určitě v ní nenajdete Koroptev polní a Bažanta obecného. Tato drobná zvěř pernatá z nejrůznějších příčin z naší honitby vymizela i přesto, že jsme se několik let snažili do přírody vrátit z polodivokého odchovu Bažanta obecného. Namále má také Zajíc polní, jehož početní stavy jsou rovněž dlouhodobě podprůměrné. Nejčastěji se můžete setkat se zvěří srnčí. Každoročně odlovíme 35–40 kusů této zvěře. Kdo má štěstí, může se setkat i se zvěří „vysokou“, tedy Jelenem evropským. Přichází k nám především v zimních měsících z vyšších poloh. Pokud chceme tuto zvěř lovit, musíme zpravidla žádat Státní správu myslivosti, která nám určí, kolik kusů a jakou věkovou třídu lovit smíme. Dalším volně žijícím

tvorem je Prase divoké. Pochybuji však, že se s ním setkáte, neboť divočáci jsou aktivní především v noci. Za sebou zanechávají rozryté louky, které se pak jen těžko dávají dohromady. V loňském roce se nám podařilo odlovit přes 40 kusů této zvěře. Asi nejúčinnějším způsobem odlovu je stále lov „na čekané“ za pomoci nočního vidění. Chtěl bych tímto poděkovat všem svým kolegům, kteří tráví spoustu času na posedu s vědomím, že výsledek je často nejistý. Dále se v naší honitbě můžete setkat s Liškou obecnou, Kunou lesní nebo skalní, Norkem americkým a různými druhy dravců.

Někteří lidé si myslí, že myslivci pracují převážně v zimě, kdy přikrmují zvěř. Samozřejmě, že přikrmovat zvěř v době nouze, je jednou ze základních povinností člena, ale u nás máme práci již od jara, kdy v lese pálíme klest a vysazujeme nové stromky na pasekách. Letos v měsíci dubnu bylo vysazeno kolem 3 000 stromků. Bohužel abnormálně vysoké jarní i letní teploty způsobily, že mnoho stromků zaschlo.

Dále se snažíme zachovat myslivecké zvyky a tradice, které nám zanechali naši předkové. Mezi ně určitě patří dva společné hony na drobnou zvěř, konání Mysliveckého plesu ve Víchové a Poslední leče v Poniklé. Ta se uskutečnila 24. listopadu 2018 v ponikelské Kantýně a týž den se konal i společný hon na drobnou zvěř. I tady bych chtěl poděkovat všem svým členům, kteří přiložili ruku k dílu, ale i všem účastníkům, kteří tuto společenskou událost navštívili.

Na závěr mi dovolte ještě jedno poděkování obecnímu zastupitelstvu v Poniklé, které činnost našeho spolku všemožně podporuje.

Do nového roku 2019 přeji nám všem především pevné zdraví, štěstí a mnoho úspěchů v soukromém i pracovním životě. Ještě prosím – neutrácejte zbytečně peníze za dělbuchy a ohňostroje, neboť naši čtyřnozí mazlíčci, jakož i volně žijící zvěř, nemají tyto kratochvíle rádi.

Za MS Kákov předseda Zbyněk Bujárek

Zpráva z tisku nebo z Betléma nebo ze života?

Milí přátelé, chtěl bych přátelsky oslovit vás všechny. Dávno víte, že jsem dalek toho, abych vás obracel na svou víru, a příliš si vás vážím na to, abych vás vystavoval sentimentálním frázím o všelidských ušlechtilých citech, které v době vánoční zjihlosti pěkně znějí, avšak za několik dnů se přejí jako vánoční cukroví a vyvanou jako vůně jehličí.

Už dlouho sním o tom, co bych udělal, kdybych na Štědrý večer byl hlasatelem České televize. Přečetl bych večerní zprávy, onen obvyklý sled hlášení o živelných pohromách a železničních neštěstích, o vládních návštěvách a korupčních skandálech, o uzavírání příměří a porušování příměří, o církevních restitucích a syrských uprchlících… A pak bych se odmlčel a dodal: „A pak je tu ještě jedna zpráva, vážení diváci. Dnes v Betlémě, v zemi Judské, se nám narodil Spasitel, Kristus Pán – Pokoj Vám!“

A následuje střih na detail: chudá rodina v zastrčeném koutě říše se musí přesunout kvůli tomuto sčítání lidu z jednoho místa do druhého, z Nazareta do Betléma, a tam se jim narodí dítě. Odtud mé první přání: čerpejme klid z vědomí, že politika, kalkulace moci a světové události nejsou vždycky tak důležité, jak se tváří. To nejcennější je zlatou nití vetkáno do života jednotlivce

i životů rodin a rodů. Velké události jsou jen kulisami – křovím, na jehož pozadí se dějí setkání duše s Bohem a člověka s člověkem.

Druhé přání rovněž vychází z pohledu na Betlém, jak ho líčí evangelia a jak ho zpodobňují lidové řezby. U jesliček vidíme krále – evangelium je nazývá magoi, mudrci – a pastýře. Jsou tam moudří a prostí. To jsou dva póly, které přirozeně mají blízko k tomu, který se narodil v Betlémě s lidskou tváří. Pokud jsme ztratili prostotu a nedošli moudrosti, pokud jsme uvázli v jakési pyšné polovzdělanosti, nedovzdělanosti srdce nebo názoru médií, budeme mít velké potíže najít cestu do Betléma, najít odvahu sklonit se před jeslemi, které si Bůh vybral jako místo prvního setkání s člověkem. To je druhé přání: umějme překonat onu pyšnou nedovzdělanost, objevme prostotu a moudrost jako dvě rodné sestry. Ony nám ukážou cestu k pramenům pokoje pro život člověka i pro soužití společenství.

Také pro třetí přání půjdeme do Betléma. Nad betlémskou jeskyní stále zní andělské poselství: Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, ve kterých má Bůh zalíbení. Tolik toužíme po pokoji. Tolik si přejeme mír – mezi národy i uvnitř nich, mír mezi etniky a sociální smír, mír mezi lidmi, mezi lidmi a přírodou i mír v lidských srdcích. V té větě nad Betlémem, v zodpovědné péči o pozemské hodnoty, o svobodu, mír, spravedlnost, lidská práva, přírodní prostředí a slušnou

životní úroveň se musíme sejít všichni přes hranice politických i náboženských či filozofických směrů, jinak se míru nedobereme a zůstanou po nás jen krvavá bitevní pole obehnaná žiletkovými dráty.

Proto jsme si ve středu 28. listopadu, spolu s evropskou komunitou věřících, připomínali nasvícením kostela červenou barvou a modlitbou důležitost lidské svobody a vztahu člověka k Bohu. Neboť tyto hodnoty přestávají být samozřejmostí, přesto však ale přibývá lidí, kteří jsou ochotni a schopni za ně prolévat krev a vydávat svůj život.

Slušnou odpovědí na dar Vánoc – že Bůh se stal člověkem – je, když se člověk poctivě snaží stávat se plněji člověkem. Ne náhodou se velké ideály úcty k člověku, k jednotlivci, k lidské osobě, její svobodě, důstojnosti a nezadatelným právům zrodily na půdě zkypřené a požehnané zvěstí o tom, že Bůh se zjevuje v člověku a nepovstaly třeba v lůně přírodních náboženství či různých ideologií – po kterých nám zůstávají jen masové hroby.

Vánoce jsou svátky Boží blízkosti k lidem a lidského přiblížení se k sobě navzájem – stávání se bližními. Kéž nám to jde společně, vedeni prostotou i moudrostí, ruku v ruce s blízkým člověkem i Bohem – přítomným třeba v dítěti.

S mým přáním i Božím požehnáním

bratr Ivo

Listy z kronik

V roce 1951 napsal PhDr. V. Matauch, pro zpravodaj připravil M. Holubec

Vánoce

To již v listopadu 1720 o nedělních odpoledních náboženských cvičeních oznámil kaplan Korda, že přípravou k hodu božímu vánočnímu budou čtyři týdny adventní připomínající nám dobu 4 tisíce let, která uplynula od prvotního hříchu až k příchodu vykupitelovu a že adventními se nazývají podle latinského slova adventus znamenající česky příchod a že za všedních dnů budou se konat před svítáním zvláštní mše sv. ke cti Rodičky Boží zvané rorate, poněvadž vstupní modlitba začíná slovem roráte, česky „Rosu dejte nebesa shůry a oblakové deště spravedlivého, otevři se země a vypuď Spasitele“. Roraty se konají před úsvitem, protože ve tmách pohanských bludů a ve tmě dědičného hříchu zasvitla lidu spása, když se narodila Panna Maria „hvězda jitřní“. Kaplan Kord

vyzýval své ovečky, aby se připravovaly na výroční památku příchodu Páně na tento svět vroucí touhou a kajícností.

Středa sv. Barbory, 4. prosince se už za zasvěcený svátek nedržela, jenom děti se na ni těšily i se jí strachovaly. To do stavení přišly nadělit dětem tři bílé ustrojené Barborky s rozpuštěnými vlasy přes obličej to, co jim na záhrobní strčila hospodyně do košíčků.

Zato pátek, 6. prosince, svátek sv. Mikuláše se držel jako den sváteční, poněvadž sv. Mikuláš byl patronem mateřské fary hornobrannské a pan kaplan Kord vedl tam do Horní Branné své farníky v procesí na pouť. Večer dětem přišel nadělit Mikuláš v bílé plantě v papírové mitře a s vysokou berlou v ruce, provázen čertem v obráceném kožiše s řetězem kol pasu majícím, sazemi začerněném obličej. Ale i andělem v bílé plantě a s rozpuštěnými vlasy přes pomoučený obličej. Dárky pro děti, jablíčka, oříšky, křížaly, sušené švestky a marcipánového mikuláše obdrželi ještě na záhrobní od hospodyně zároveň s odměnou pro sebe.

Svátek neposkvrněného početí P. Marie připadl letos na druhou neděli adventní. Na Štědrý den připadající letos 1720 na úterek, držel se půst až do večera a farníci na mši sv. již slyšeli od pana kaplana Korda, že svatý večer hodu božího vánočního se nazývá proto štědrý, protože toho dne byl Bůh k lidem nejštědřejší, dav jim svého syna, a proto mají být věřící sami k sobě navzájem štědří.

K večeři chystala každá hospodyně podle starodávného zvyku devatero postních jídel. Krupičnou kaši, hrách, hubovec, koláče, kroupy, jáhly se zelím, hrušky se slívami, knedlíky a k pití odvar ze šípků syrobem slazený.

Pro štědrovečerní večeři prostřela hospodyně na stůl velký ubrus a před každého postavila hliněnou misku, stupku a dřevěnou lžíci, aby si na misku každý nabíral podle své chuti z devatera postupně přinášených jídel. V čele stolu seděl hospodář, na lavici po pravici vejměník vedle menší děti, po levici na židli hospodyně a děti starší, tak aby byl sudý počet stolovníků.

Teprve po skončeném jídle se každý mohl podívat pod svou misku a vzíti si svoji nadílku – stříbrný groš, dvou groš, čtyř groš i pěti groš jak kdo si zasloužil prací i věkem. Se stolu hospodyně nic neodnášela, nýbrž přes zbytky jídel na mísách a okřínech přehodila všecky čtyři cípy ubrusu a svázala je v uzel a nechala na zítřejší božíhodový oběd. Bez daru nezůstal ani chlév ani holý strom na zahradě.

Tu tajemnou, posvátnou noc mladé děvče třáslo bezem, vytahovalo poleno z hromady a házelo střevíc přes hlavu, aby zvědělo tajemné určení, koho, jakého, odkud a kdy se jí dostane muže.

Letos poprvé v dlouhé řadě desetiletí byl kostel plný, jak by jej nabil, neboť

půlnoční mši málokdo v Poniklé znal. Po mši v kostele se vše shrnulo k jesličkám na vedlejším oltáři. Pamětníci vzpomínali, že takové jesličky tu na horách při Krkonoši poprvé postavil v Rokytnici a pak v Jilemnici páter misionarius jezuita Dirig o vánocích 1680. Na jesličky s děťátkem, u nichž sošku P. Marie a sv. Josefa, osla a volka, kolem nich rozestavěné pastýře a celý houf oveček se tehdy přišla podívat celá Rokytnice ze zvědavosti.

K božíhodovému postnímu obědu posloužily dostatečné zbytky ze štědrovečerního devatera z uzlu z ubrusu na stole ponechaného vyňaté a některé hospodyní znovu v nístěji v černé kuchyni trochu povařené anebo v roztopené peci trochu opečené nebo přihřáté. Na druhý svátek vánoční na sv. Štěpána hned po mši svaté rozběhly se děti ke svým kmotrům a kmotrám pro koledu.

Poslední den v roce na sv. Silvestra papeže šel každý ještě před večerem do kostela. Pan kaplan Kord držel ohlášené slavné požehnání a v pěkném kázání shrnul dobrodiní přijatá od P. Boha v uplynulém roce a kantor Jan Fišara zpíval se žáčky Te deum laudamus na česko Tě Bože chválíme.

O svátku Zjevení Páně či sv. Tří králů světil pan kaplan podle církevních příkazů lidem vodu a křídu. Odpoledne pak doprovázen starším i mladším kostelníkem a kantorem, chodili dům od domu kropiti je svěcenou vodou, vykuřovati kadidlem a psáti nově posvěcenou křídou K + M + B + 1721. Za to dostávalo se panu kaplanovi koledy.

V roce 1894 píše mému dědečkovi na vojnu dopis a popisuje konec roku jeho švagr. „Štědrý večer se odbyl u nás asi takto. Zasedli sme ku stolu jak obyčejně, když přišlo na rozkrojování jablek, jak beru první jablko do ruky tu jsem vzpomněl drahý Švagře na Tebe že asi sotva budeš mít tak veselý Štědrý večer jako doma, nebo např. u nás když děti obdržely vánoční stromek to bylo skákání a výskání, však ta radost dlouho netrvala svíčky dohořely a šlo se spát, já šel jako obyčejně na půlnoční kde jsme vesele zpívali narodil se a t. d.”

Hospodáři na statku si zapisovali, jak ten který rok se hospodařilo, jaké bylo počasí atd. Takto se loučil s rokem 1920 Michal Holubec. „Tímto se loučím s tímto rokem kterému děkuji za vše dobré, hlavně za zdraví a přeju sobě jakož i celé rodině, aby nás tento nastávající rok opět chránil ode všeho zlého a kterého přivítáme s otevřenou náručí, jemuž přejeme mnoho zdaru a nastupujeme na práh roku 1921. Nejvíce nás tísní daně a různé poplatky. Avšak všechno se trpělivě snáší, jen když nám Pán Bůh zdraví dopřeje neb je nejcennější majetek a nejdražší klenot na světě a s tímto přáním také vstupuji do nového roku.”

Modrotisk zapsán na seznam UNESCO,
nominaci vánočních ozdob z foukaných perlí je třeba doplnit

Česká republika slaví velký úspěch, neboť na 13. zasedání Mezivládního výboru pro zachování nehmotného kulturního dědictví v Port Louis (Mauricius) byla právě dnes, 28. listopadu 2018, na Reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví lidstva UNESCO zapsána nominace, kterou spolupředložila ČR.

Jde o společnou nominaci pěti předkladatelských zemí – České republiky, Maďarska, Německa, Rakouska a Slovenska, s názvem: „Modrotisk, resistentní ruční tisk a barvení indigem v Evropě“, která byla koordinována rakouskou stranou.

„Tato nominace výrazného řemeslného umu a lidské tvořivosti vlastní pěti sousedícím zemím našeho regionu je příkladem provázanosti našich zemí, které i přes rozdílné jazyky a kulturní projevy některé kulturní jevy sdílí,” uvedl ministr Antonín Staněk. Nominaci vyjádřili podporu a spolupracovali na ní nositelé prvku ze všech zúčastněných zemí, a mezivládní Výbor příkladnou spolupráci všech partnerů zapojených do zpracování nominace velmi ocenil. Za českou stranu se na přípravě podílely nejenom obě modrotiskové dílny (Modrotisk Danzinger a Arimo), ale i Národní ústav lidové kultury, Ministerstvo kultury a další.

Mezivládní výbor na svém zasedání probíral i národní nominaci ČR s názvem: „Ruční výroba ozdob z foukaných skleněných perlí pro vánoční stromek“, která vznikla v gesci Muzea Českého ráje v Turnově za spolupráce a podpory České komise pro UNESCO, Národního ústavu lidové kultury a Ministerstva kultury, Krajského úřadu Libereckého kraje a dalších.

Jde o nominaci specifického druhu sklářského řemesla spojeného

s vánočními tradicemi. Nositelem prvku je rodinná dílna Rautis v Poniklé a venkovští foukači perlí a navlékači, kteří s dílnou spolupracují a společně vytvářejí tyto osobité vánoční ozdoby.

V případě této nominace došel dnes Výbor k názoru, že předkládající stát musí nejprve doplnit některé informace, týkající se specifického faktorského systému spolupráce mezi dílnou a domácími řemeslníky a jejich zapojení do přípravy nominace, aby mohla být znovu projednána na některém z příštích zasedání Výboru. „Česká republika je samozřejmě připravena vypořádat požadavek hodnotitelů tak, aby nominace mohla být zapsána na prestižní seznam co nejdříve," řekl ministr Staněk.

Zápis na seznam není samozřejmostí. Výbor letos posuzuje 40 žádostí o zapsání do Reprezentativního seznamu, úspěšně zapsáno jich však zatím bylo jen osm. Zápisy budou pokračovat dnes odpoledne i zítra.

13. zasedání Mezivládního výboru pro zachování nehmotného kulturního dědictví v Port Louis se aktuálně účastní přes 800 účastníků.

Simona Cigánková, tisková mluvčí MK
(Převzato z portálu ministerstva kultury www.mkcr.cz)

Pozor na nákupy přes internet

Dnešní počítačová doba přináší nejen možnost získávání velkého množství informaci, ale také pohodlné nakupování zboží přes internet s dodáním až do domu. Nakupování přes internet uskutečňujeme pomocí e-shopů od prodejců, které ani nikdy neuvidíme. Bohužel anonymita internetu nahrává podvodníkům, nepoctivým obchodníkům a prodejcům. Ti nabízí zboží, které je oproti jiným obchodům příliš levné a prodejci zpravidla vyžadují platbu předem převodem na účet. Stává se, že objednané zboží nepřijde vůbec, či dorazí něco jiného, bezcenného nebo se může jednat o napodobeninu, kterou laik nemusí poznat. Často se také stává, že se zboží po krátké době opotřebuje a v případě reklamace vám prodejce reklamaci neuzná. Zboží koupené po internetu ale můžete do 14 dnů bez udání důvodu vrátit.

Je obtížné vypátrat pachatele těchto podvodů, prokázat jim úmysl podvodného jednání a získat tak peníze zpět. Mezi nejčastější podvody stále patří nedoručení zboží.

Pár rad, jak prostřednictvím webových portálů co možná nejbezpečněji nakupovat:

- Velmi důležité je nakupovat u prodejců, které dobře znáte. Pokud je neznáte, předem si o nich zjistěte potřebné informace.
- Čtěte recenze a zkušenosti od jiných nakupujících.
- Prohlédněte si údaje o e-shopu. Podvodné obchody většinou neuvádějí vůbec žádné nebo smyšlené kontaktní údaje. Vyhledejte a uchovejte si veškeré kontakty na prodejce.
- Peníze na účet předem zasílejte pouze prodejcům, které opravdu dobře znáte.
- Raději neplaťte za zboží předem. Riziko, že nezaplatíte, je při online nákupech na obchodníkovi a ten s tím musí počítat.
- Doporučujeme zásilku hradit na dobírku.
- V případě, že prostřednictvím internetu uskutečníte nákup, uchovejte si záznam o internetových transakcích, a to včetně webových stránek prodejců.

- Před nákupem zboží si řádně přečtěte obchodní podmínky, seznamte se s reklamačním řádem. Jestli jej obchod nemá, nenakupujte u něj!
- Při dodání zboží si řádně zkontrolujte obsah zásilky.

Při nákupu zboží prostřednictvím internetu buďte obezřetní a vždy zvažte věrohodnost prodejce. Zjistěte si o něm co nejvíce informací, prověřte si recenze a zboží raději neplaťte převodem z účtu předem.

V případě, že se stanete obětí podvodného jednání či nekalé praktiky ze strany prodejce, kontaktujte nejbližší policejní služebnu nebo linku 158.

por. Mgr. Lenka Dvořáková
KŘPL, koordinátor prevence kriminality

Záchranáři se vzdělávají celoživotně

Nedílnou součástí života záchranářů je každý rok aktivní účast na řadě školení a kurzů. Trendy v medicíně se totiž neustále vyvíjejí a je třeba jim přizpůsobovat práci tak, aby byla péče o život pacienta zajištěna co nejlépe. Zatímco ještě před několika lety záchranáři „pouze“ zajistili základní životní funkce postiženého a jeho co nejrychlejší přepravu do nemocnice, dnes dbají nejen o záchranu života, ale svou péčí také o jeho další kvalitu.

Spolu s tím, jak se rozvíjejí možnosti zdravotní péče a také technického vybavení záchranářských vozidel, roste samozřejmě také náročnost péče. Záchranáři dnes například naprosto běžně aplikují řadu léků, které dříve neměli k dispozici. To vše se ale musí neustále učit a své znalosti zdokonalovat. Každý záchranář tak v průběhu kalendářního roku absolvuje v průměru tři školení. Některá jsou zaměřená na urgentní medicínu jako celek, jiná specializovaná například na děti, jako užší skupinu pacientů, a komunikaci s nimi. Důležitou součástí školení je i důraz na vlastní bezpečí. Průzkumy totiž ukazují, že v řadě případů se záchranář mnohem více než na ně soustředí na problémy pacientů. Pokud je ale záchranář napaden, případně jinak ohrožen na životě, v konečném důsledku je větší riziko pro něj i pacienta.

Školení pro zaměstnance Zdravotnické záchranné služby Libereckého

kraje mají různý charakter. Některá si organizuje sama záchranka přesně podle svých požadavků. To umožňuje cílený vývoj záchranářů přesně v těch oblastech, kterých je v Libereckém kraji nejvíce zapotřebí. Jiná jsou pořádána celorepublikově a sjíždějí se na ně záchranáři ze všech krajů. A kurzy se samozřejmě dělí i podle vlastního zaměření záchranáře – na jiné chodí řidiči, na jiná letečtí záchranáři a na jiné operátoři tísňové linky. „Školení jsou pro nás velmi důležitá. Když člověk dělá svou práci dobře – a to naši zaměstnanci dělají – po určité době by mohli mít sklony stagnovat, používat při záchraně pacientů zažité stereotypy. Ty by určitě fungovaly. Dnes nám jde ale o to, aby pacient i po ošetření v nemocnici mohl vést život v maximální možné míře podobný tomu, jako před svým zraněním nebo onemocněním. Tomu se snažíme co nejvíce přizpůsobovat," vysvětluje ředitel ZZS LK Luděk Kramář. Příkladem může být třeba mozková příhoda – zatímco dříve pacienti s ním umírali nebo byli v dalším životě odkázáni na pomoc bližních, dnes při správně stanoveném postupu přežívají a nemusejí mít ani radikální následky.

Samostatnou kapitolou vzdělávání je pak nácvik krizových situací, například cvičení zásahu při hromadných neštěstích. Ta slouží i k secvičení spolupráce různých složek Integrovaného záchranného systému. „Chceme být zkrátka na vše připraveni co nejlépe," vysvětlil Kramář.

Michael Georgiev, Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Poniklá, Přívlaka, Nová Ves - v sobotu 5. 1. 2019

Jilem – v neděli 6. 1.

Děkujeme za štědrost a důvěru

BETLÉMSKÉ SVĚTLO

Poniklá, kostel sv. Jakuba

Štědrý den 24. 12. od 10 do 20 h

V tuto dobu bude kostel otevřený a od betlémského světla si zde můžete zapálit svoji svíci.

KRAJ

příloha Libereckého kraje

prosinec 2018

UDÁLOST MĚSÍCE

NAROZENINY NESLAVILA JEN REPUBLIKA

Letošní rok se Liberecký kraj věnoval oslavám 100. výročí založení naší republiky. Všechny odbory krajského úřadu připravily mnoho kulturních a společenských akcí. Nejen republika ale letos slavila narozeniny.

Paní Marie Jermanová z Hrádku nad Nisou je dokonce o rok a pár měsíců starší. Žije v Domově s pečovatelskou službou v Hrádku nad Nisou. Zařízení pro seniory poskytují starším lidem péči a služby, které už nemohou vykonávat sami, chrání je a pomáhají jim aktivně se zapojit do každodenního života. Seniorům pomáhají i veřejné projekty typu Ježíškova vnoučata, díky nimž mohou mít hezčí Vánoce. Zapojit se do nich může každý. Informace o projektu jsou k dispozici na www.jeziskovavnoucata.cz.

Ne všichni ale mají se starými lidmi dobré úmysly. Podle informací Krajského policejního ředitelství v Liberci případy trestné činnosti na nich páchané, i přes průběžně prováděnou prevenci, stále plní policejní statistiky. Senioři se v nich ve větší míře objevují jako oběti trestných činů, kdy se stávají snadným terčem různých podvodníků. Ti si bohužel starší osoby vybírají záměrně, a to pro jejich dobrosrdečnost, důvěřivost, ochotu pomoci, a mnohdy zneužijí i jejich bezbrannosti či fyzického handicapu.

Nejvíce ohroženi jsou senioři, kteří žijí sami. V touze po kontaktu či obyčejném rozhovoru přijímají podvodné nabídky podomních obchodníků. Nebo jim podvodník zavolá jménem rodinného příslušníka a žádá o poskytnutí finančních prostředků na pomoc pro něj. Policie proto vydává základní rady, jak se těmto nekalým aktivitám mohou senioři bránit: policie.cz/clanek/podvody-na-seniorech nebo policie.cz/clanek/krajske-reditelstvi-policie-lbk-zpravodajstvi-xxxx Nebezpečí hrozí seniorům i na internetu. Případů zneužití seniorské důvěřivosti v kyberprostoru bohužel neustále přibývá, jak se chránit se mohou dozvědět například na elearning.ecrime.cz/course/view.php?id=17. Liberecký kraj svými službami a spoluprací s různými subjekty pracuje se seniory a zlepšuje jejich životní podmínky v regionu.

Text: Květa Šírová
Foto: Marie Jermanová z Hrádku nad Nisou oslavila letos 101. narozeniny.
Foto: Zuzana Minstrová

NA KRAJI

HEJTMAN OCENIL VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI KRAJE

Osm osobností dostalo u příležitosti výročí Dne vzniku samostatného československého státu od hejtmana Libereckého kraje Martina Půty významné ocenění. Pocta v podobě Zlatého hejtmanského dukátu se uděluje mimořádným lidem, kteří se zasloužili o vynikající jméno Libereckého kraje doma i v zahraničí. Ocenění si v pondělí 29. října v Oblastní galerii Liberec převzali Alena Brádlová (za celoživotní přínos v oblasti hudby a výchovy mládeže), Roman Karpaš (za celoživotní přínos v oblasti literatury a grafiky), David Lukáš (za celoživotní přínos v oblasti vědy a výzkumu), Marcela Machotková (za celoživotní přínos v oblasti divadla a operního zpěvu), Ladislav Smejkal (za celoživotní přínos v oblasti šíření

Osm oceněných zleva: Toužimský, Smejkal, Šablatura, Lukáš, Machotková, Půta, Brádlová, Karpaš, Brádle, Keller-Giger. Foto: Jaroslav Appeltauer.

povědomí o regionálních dějinách), Václav Toužimský (za celoživotní přínos v oblasti fotografické tvorby), Ludvík Šablatura (za celoživotní přínos v oblasti tělovýchovy a sportu) In memoriam byl oceněn poslední demokratický starosta Liberce Karl Kostka. Cenu za něj převzala Susanne Keller-Giger, autorka knihy o Karlu Kostkovi, která byla vydána letos v září. Letos nominovala veřejnost na udělení Pocty hejtmana celkem 24 kandidátů, finálních osm osobností vybrala odborná porota.

KOSTEL V HORNÍ ŘASNICI ZDOBÍ NOVÉ VITRÁŽE

Nové vitráže byly veřejnosti představeny v den výročí úmrtí Alžběty Durynské (17. 11.), uherské princezny, která byla již v roce 1235 papežem Řehořem IX. prohlášena za svatou. Kromě vitráže sv. Alžběty byla restaurována ještě vitráž Zvěstování Panně Marii, sv. Anna s Pannou Marií, nefigurální vitráž s barokním květinovým dekorem a replika okna s květinovým dekorem. Liberecký kraj letos přispěl na restaurování okenních vitráží v kostele Neposkvrněného početí Panny Marie v Horní Řasnici částkou 61 114 korun. Od Libereckého kraje obdržela Římskokatolická farnost Nové Město pod Smrkem, která je vlastníkem mobiliáře kostela, ještě 96 000 korun na vytvoření replik dvou dřevěných soch andělů z hlavního oltáře.

ZMĚNA JÍZDNÍCH ŘÁDŮ OD 9. 12.

Od neděle 9. prosince platí nové jízdní řády autobusů i vlaků. V Libereckém kraji dojde k nejvýraznějším změnám na Českolipsku a k dílčím změnám ve všech dalších oblastech kraje. Přehled změn naleznete na www.iidol.cz/navrhovane-jizdni-rady.html. Aktuální jízdní řády naleznete na www.idos.cz.

TRADIČNÍ VÁNOČNÍ TRHY V MUZEU V ČESKÉ LÍPĚ

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě chystá v prosinci již 29. ročník tradičních vánočních trhů, které se budou konat od 4. do 9. 12. Kromě prodeje výrobků se návštěvníci mohou těšit na ukázky řemesel, vystoupení žáků mateřských a základních škol a ZUŠ Česká Lípa, Mikulášskou nadílku a divadelní představení pro děti. Další akcí je Čekání na Ježíška dne 15. 12., kdy je připraven celodenní program s pohádkou a tvůrčími dílnami. Více informací na www.muzeumcl.cz.

ADVENTNÍ KONCERT NA ZÁMKU ZÁKUPY

Koncert s názvem „Poslán jest od Boha anděl…“ se uskuteční ve vytápěném koncertním sále císaře Josefa II. v přízemí státního zámku Zákupy dne 15. 12. Na programu jsou skladby světoznámých hudebních skladatelů G. F. Händela, J. S. Bacha, W. A. Mozarta či A. V. Michny z Otradovic. Po skončení koncertu se bude konat ještě krátká večerní prohlídka nově zpřístupněného bytu vrchního lesního rady z doby první republiky v prvním patře zámku.

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK NA 14. BENEFIČNÍ PLES HEJTMANA ZAHÁJEN

Prodej vstupenek na již 14. hejtmanský ples bude zahájen v průběhu prosince. Výtěžek bude tradičně rozdělen mezi charitativní organizace působící v Libereckém kraji. Hejtmanský ples se koná v Krajské vědecké knihovně v Liberci v pátek 1. února od 20.00 hodin. K tanci a poslechu zahraje Big'O'Band Marka Ottla. Hlavním hostem večera je 4 Tet Jiřího Korna, chybět nebude bohatý raut, kulinářské speciality a další překvapení. Cena vstupenky je 1000 Kč. Rezervace a nákup jsou možné na Krajském úřadě Libereckého kraje (nejlépe po předchozí domluvě s Evou Jankovskou, 485 226 304, eva.jankovska@kraj-lbc.cz). |←

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Zapojili byste se do projektu na pomoc osamělým seniorům? A proč?

PETR TULPA (SLK)

Zcela jistě ano. Protože pro člověka je nejhorší zůstat na tomto světě sám. Cokoliv smysluplně pomůže tomu, aby se člověk necítil sám, je správné a je třeba tomu pomáhat. Osobně bych byl ochoten se podílet na některých třeba společenských akcích.

MARTINA TEPLÁ (ANO 2011)

Určitě ano. Pomáhat druhým je lidské, svou pomocí a někdy i pouhou přítomností někomu jinému uděláme radost či zpříjemníme den.

JAN KORYTÁŘ (ZPLK)

I letos se zapojím do projektu Ježíškova vnoučata.

DAN RAMZER (ODS)

Do projektu pomoci seniorům jsme zapojeni aktivně již 10 let. Mnoho z nich bylo osamělých. Díky skutečnosti, že mnoho seniorů je naopak aktivních, povedlo se je propojit. Důležité je osamělé seniory najít a společně s nimi hledat jejich cestu zpátky do života, která je baví a dává jim smysl.

ROMANA ŽATECKÁ (ČSSD)

Osamělost seniorů je špatná vizitka společnosti, která ji dopustí. Proto takové projekty nejen vítám, ale také aktivně vymýšlím a podporuji.

RADOVAN VÍCH (SPD-SPO)

Do projektu pomoci osamělým seniorům bych se samozřejmě zapojil, protože jich bude čím dále více. Pokud je nedostatek domovů pro seniory a pouze jeden hospic v rámci kraje, tak je to žalostně málo a tato pomoc se přímo sama nabízí.

MILOŠ TITA (KSČM)

Ano, bezesporu zapojil. Ale spíše nějakou formou podpory tohoto projektu. Nejen, že osamělých seniorů přibývá, ale vztah společnosti k nim se průběžně zhoršuje. A díky „propagačním akcím“ typu „Přemluv bábu…“, je značnou částí mladých senior vnímán jen jako „obtěžující problém“. |←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

1 | Radim Pochop, ředitel Domova důchodců v Českém Dubu.
2 | Díky projektu Ježíškova vnoučata si paní Vlasta, jedna z obyvatelek Domova důchodců Český Dub, splnila svůj sen – let balónem. Foto: Radim Pochop.

OSOBNOST KRAJE

RADIM POCHOP

Ředitel příspěvkové organizace Libereckého kraje Domova důchodců v Českém Dubu a předseda krajské pobočky Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. Českodubský domov je registrovaným poskytovatelem dvou sociálních služeb – Domovy se zvláštním režimem a Domovy pro seniory. Poskytuje celoroční pobyt občanům v důchodovém věku.

Snažíte se pomáhat klientům a jejich rodinám překonat problémy spojené s vyšším věkem a horším zdravotním stavem, co je pro seniory a jejich rodiny nejtěžší?
Je těžké vyzdvihnout jedno téma. Ale domnívám se, že tím nejsložitějším je právě akceptování skutečnosti, že již není možné, aby člověk nadále pobýval ve svém bytě, domě. U svých blízkých. Je to enormní zátěž pro samotného klienta. Ten musí v pokročilém věku změnit místo pro svůj život, částečně přetrhá vazby na své okolí. Těžké je to i pro rodiny. U nich se často objevuje pocit provinění ze selhání. Snažíme se je uklidnit, že nedělají vůbec nic špatného, že je to logický krok pro zlepšení kvality života jejich rodičů, prarodičů. V určitých momentech, speciálně to platí pro lidi z Alzheimerovou chorobou, je další pobyt doma riskantní pro ně samotné i pro jejich okolí. Narušení vazeb na rodinu se snažíme bránit maximální otevřeností domova vůči okolí. Návštěvy mohou přicházet kdykoliv. Pokud je to možné, berou si rodiny své blízké domů, někdy na pár hodin, ale třeba i na celý víkend. O samotné péči v domově jsem přesvědčen, že je na špičkové úrovni. V tomto směru se za poslední dvě desítky let udělalo mnoho. Máme k dispozici vybavení a pomůcky, o kterých se našim předchůdcům ani nesnilo. Ale základem jsou lidé – zaměstnanci. Jsem rád, že máme dobrý tým, který bere svoji práci i jako poslání.

Domov důchodců v Českém Dubu se v loňském roce zapojil do projektu Ježíškova vnoučata. Jak konkrétně a myslíte si, že jsou takové projekty potřebné?
Konkrétně tento projekt považuji za skvělý. A to i vzhledem k tomu, že vedle materiálních přání se zaměřuje na plnění dárků zážitkového charakteru. Konkrétně jedna z našich obyvatelek se tak mohla podívat do míst, kde prožila své mládí, a kde již desítky let nebyla. Další paní se proletěla balónem, jiná se podívala na koncert svého oblíbeného pěveckého souboru. Vnoučata dokázala, že s naší společností to vůbec není tak špatné, jak se často říká a píše. Všechna přání, která jsme uplatnili, byla splněna. Je dobré, že projekt je již spuštěn i pro letošní Vánoce.

Jak snáší senioři vánoční čas? Necítí se osamělí?
Vánoce jsou speciální období v roce. Plné emocí. Každý by chtěl být se svoji rodinou. Bohužel u některých z našich obyvatel to s ohledem na jejich zdravotní stav není možné. Snažíme se, aby nebyli smutní. Připravujeme celou řadu kulturních akcí. Vyvrcholením vánočního programu je každoroční slavnostní večeře. Tu organizujeme vždy v poslední pátek před Štědrým dnem. Obyvatelé si na ní mají možnost přizvat své blízké, přijdou i zaměstnanci domova ve svém volnu. Na loňskou večeři jsme evidovali přes sto příbuzných a blízkých. Tím jsme se prakticky dostali na hranici možného, již nemáme víc míst pro návštěvy a i pro kuchyň je to zatěžkávací zkouška. Když ale vidíme spokojené obyvatele, jak jedí v kruhu rodinném, víme, že práce navíc stojí za to.

Senioři jsou ohroženou skupinou. Jaká nebezpečí jim mohou hrozit a jak nejlépe by se proti nim měli bránit?
Myslím, že větším nástrahám jsou vystavení senioři, kteří žijí v osamění doma. Bohužel právě ti se stávají kořistí některých bezcharakterních jedinců. Téma tzv. šmejdů, kteří zneužívají dobroty seniorů a prachsprostě je okrádají, je všeobecně známé. V domovech, jako je i ten náš, jsou lidé před tímto uchráněni. Toto nebezpečí jim opravdu nehrozí. Obecně platí, že právě vytváření všeobecně bezpečného prostředí je jedním z našich nejdůležitějších úkolů. Zvláště ti z našich klientů, u kterých je diagnostikována Alzheimerova choroba, potřebují zvýšenou péči ve smyslu zajištění jejich bezpečí. Musíme se postarat o doprovod, pokud chtějí jít na procházku. Mají problémy s orientací v prostoru a to i v místech, ve kterých se běžně pohybují.

Autorka rozhovoru: Květa Širová

← | Ručně vyráběné perličkové vánoční ozdoby z Poniklé v Podkrkonoší.
↓ | Způsob a postupy výroby vánočních ozdob z dutých perlí se v Poniklé po sto let nezměnily.
Foto: Bohumil Jakoubě, Vladimíra Jakouběová.

KRAJEM

VÝROBA VÁNOČNÍCH OZDOB RAUTIS V PONIKLÉ

Když se řekne vánoční ozdoby z foukaných dutých perliček, každý si vybaví typické barevné hvězdičky z perliček různých velikostí a barev. Tradice jejich výroby je spojena s módou zdobení vánočního stromečku v Evropě na konci 19. století. Tehdy si skláři v oblasti Jizerských hor a v Podkrkonoší, kteří podomácku vyráběli foukané perly pro bižuterní průmysl, začali sami pro sebe z drátků a zbytků foukaných perel vyrábět ozdoby, kterými si přizdobovali vánoční stromeček. Obliba miniaturních perličkových kočárků, lokomotiv, hvězdiček či pavoučků rostla, a proto se velmi brzy ozdoby začaly vyrábět ve velkém. Ve 30. letech 20. století je firmy, zabývající se jejich produkcí, vyvážely do celého světa.

Je tomu tak i dnes díky firmě Rautis manželů Kulhavých v Poniklé, kterým se na počátku 21. století podařilo zachránit provoz manufaktury vyrábějící jako jediné na světě tyto tradiční ozdoby. Využívají stejné technologické postupy, kterými skláři podomácku vyráběli ozdoby před více jak sto lety. K původním vzorům, jejichž tvůrci vždy reagovali na prostředí, ve kterém žili a na předměty, které viděli kolem sebe, přibyly i některé nové. Vedle klasických vánočních motivů hvězd a zvonečků jsou ve vzorníku Rautisu, který obsahuje téměř 20 tisíc typů vánočních ozdob i motivy andělů, autíček, letadel, panenek a mnoho dalších. V dílnách ponikelské manufaktury se stejně jako před více než sto lety vyrábí polotovary a vytváří vzory ozdob, které pak v chalupách v okolí z drátků a foukaných perel domácí dělníci montují. Hotové pak putují ke svým zákazníkům nejen u nás, ale i v zahraničí.

Firma Rautis a její majitelé navázali na tradici výroby perličkových ozdob a posouvají ji dál. Navíc jsou to hybatelé místního kulturního dění a převzali tak na sebe spoluzodpovědnost nejen za svou firmu a lidi, kteří v ní pracují, ale také za kvalitu života v Poniklé.

Tradice lidové výroby vánočních ozdob ze skleněných perliček, na kterou se specializuje firma Rautis v Poniklé, je od roku 2015 zapsána na Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury Libereckého kraje a na Národním seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR zřízeném Ministerstvem kultury ČR. Nyní se možná dočká i zápisu do prestižního seznamu UNESCO. ←

Text: Květa Šírová

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 12/2018 vyšlo 3. prosince 2018, uzávěrka byla 15. listopadu 2018.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

TJ Poniklá Vás srdečně zve na

SPORTOVNÍ PLES

Který se koná v sobotu dne 26. 1. 2019
V Kantýně od 20.00 hodin
Vstupné 80 Kč
K tanci i poslechu hraje skupina

SOUMRAK BAND
www.soumrak.com

Předkapela Duo WeLa

Bohatá tombola nekuřácké prostředí

Divadelní spolek
J.J.Kolár Poniklá

Vás zve na reprízu divadelní komedie
od Roberta Thomase

OSM ŽEN

Režie: P. A. Holubcová

Kdy: 29.12. od 19.00
Kde: Kulturní dům Kantýna
Vstupné 70/40
Bar bude otevřen od 18.00

TJ Sokol Poniklá

pořádá

Cvičení pro radost V.

Dance aerobik s Olinkou....
Yóga

2.2.2019

Host Vláďa Valouch
Tabata

Tělocvična ZŠ Poniklá

10:00 - 14:00 hod (o přestávce možnost malého občerstvení – káva, čaj)

Vstupné: 230,-Kč (podložky s sebou)

Rezervace nutná předem: holubovamartina@seznam.cz, tel. 732 733 117

!!! místa jsou omezená !!!

STEMRO s.r.o.
481 591 184
IČO: 275 05 073
512 43 Jablonec nad Jizerou

UHLÍ : - ořech 1, ořech 2, kostka (Ledvice – Bílina)
- ořech 1, ořech 2 balené v pytli po 25 kg

UHELNÉ BRIKETY (rekord) : - 2“ volně ložené
- 6“ volně ložené nebo pytlované po 40 kg
- 7“ balené po 10 kg (igelit)

DŘEVĚNÉ BRIKETY: - RUF- kostky z měkkého smrkového dřeva
- RUF HARD – kostky z tvrdého dřeva
- válečky ENERGO z měkkého dřeva
- válečky ENERGO HARD z tvrdého dřeva

DŘEVĚNÉ PELETY: - EN + A1 (15kg - 6mm)

ŠTÍPANÉ DŘEVO: - balené v pytli po 25 kg

ZÁTOPOVÉ TŘÍSKY: - balené v pytli

POSYPOVÁ SŮL: balené v pytli po 25 kg

Paliva dopravíme dle objednaného množství sklápěcími vozy s pásem, hydraulickou rukou nebo dodávkou.
Technické informace poskytne p. Štěpánek tel: 603 729 927.

Provozovna:
Betonárka – Uhelné sklady
Dolní Rokytnice 297
512 44 Rokytnice nad Jizerou

Tel.: +420 481 523 321
Mobil : +420 732 904 499
E-mail: betonarka@stemro.cz

36. ročník

SILVESTROVSKÉHO BĚHU V PONIKLÉ

2018

Datum	:	**Pondělí 31. 12. 2018**
Pořadatel	:	SDH Poniklá
Místo	:	Hasičská zbrojnice
Tratě závodu	:	Silnice a veřejné cesty
Prezentace	:	V den závodu – půl hodiny před startem
Start	:	13:30 hod.
Kategorie	:	Od předškolních – po důchodce
Startovné	:	Dobrovolné
Ceny	:	První tři obdrží drobné ceny a diplomy…

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

V restauraci „U Floriána“

Pořadatelé se těší na Vaši hojnou účast.

Kategorie:		
	Nejmladší	cca 50 m
	Předškolní	cca 100 m
	Nejmladší dívky a chlapci	400 m
	Mladší dívky a chlapci	400 m
	Starší dívky a chlapci	800 m
	Ženy	1000 m
	Muži	2000 m
	Méně zdatní	400 m

Zveme Vás na

Svatoštěpánské zpívání u jesliček

Přijďte si s Vašimi dětmi zazpívat koledy a zhlédnout zimní pohádku

V kostele sv. Jakuba Většího v Poniklé

26. 12. 2018

ve 14:30 h

